

<http://hallofpeople.com/gr/bio/Exiperi.php>

Αντουάν ντε Σαιντ Εξυπερύ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ “ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΤΟΥ ΝΟΤΟΥ”

[...]

Τ' αληθινά θαύματα, πόσο λίγο θόρυβο κάνουν! Τα μεγάλα γεγονότα, πόσο απλά είναι! Η ουσία τις πιο πολλές φορές, δεν έχει βάρος. Εδώ, η ουσία δεν ήταν παρά ένα χαμόγελο. Πολύ συχνά η ουσία είναι ένα χαμόγελο. Μπορεί κανείς να ανταμειφθεί μ' ένα χαμόγελο. Μπορεί να εμψυχωθεί μ' ένα χαμόγελο. Και η έκφραση του χαμόγελου μπορεί να σε κάνει να πεθάνεις. Το χαμόγελο μας ενώνει πέρα από τη γλώσσα, από σύνορα, από κάστες, από κόμματα.

Αν θες να κάνεις τους ανθρώπους να κατασκευάσουν καράβια, μη κάνεις φασαρία προσπαθώντας να τους συγκεντρώσεις, να τους αναθέσεις εργασίες και να τους βάλεις να κόβουν ξύλα. Το μόνο που χρειάζεται είναι να τους κάνεις να ποθήσουν το μεγαλείο και την απεραντοσύνη της θάλασσας »...«Οι άνθρωποι ενώνονται μόνο όταν θέτουν τους ίδιους κοινούς στόχους, γιατί το ιδανικό είναι εκείνο που εξυψώνει τα νοήματα».

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ "Η ΓΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ"

Γερογραφειοκράτη φίλε μου, που κάθεσαι πλάι μου και είσαι ο ίδιος ο εαυτός μου. Τίποτα δε σ' έκανε να ξεφύγεις απ' όπου βρίσκεσαι και δεν είσαι διόλου υπεύθυνος γι' αυτό. Έφτιαξες την ηρεμία σου όπως κάνουν οι τερμίτες, έχοντας για τα καλά φρακάρει όλους τους δρόμους που οδηγούν από τη φυλακή τους στο φως. Τυλίχτηκες μέσα στην αστική ασφάλεια, με τις συνήθειές σου να πνίγουν την επαρχιώτικη ζωή σου. Σήκωσες τούτο το ταπεινό ανάχωμα ενάντια στους ανέμους, τις πλημμύρες και τα άστρα. Δεν έχεις κέφι να νοιαστείς διόλου για τα μεγάλα προβλήματα και είχες αρκετά τέτοια για να ξεχάσεις την ανθρώπινη υπόστασή σου. Δεν είσαι πλέον ο κάτοικος ενός περιπλανώμενου πλανήτη, δεν θέτεις πια ερωτήματα στον εαυτό σου χωρίς να παίρνεις απάντηση: είσαι ένας μικροαστός. Κανείς δε σε άρπαξε από τους ώμους για να σε ταρακουνήσει, όταν ακόμη ήταν καιρός. Τώρα, έχει πια ξεραθεί και σκληρύνει ο πηλός που σ' έπλασε, κανένας δε θα μπορέσει να ξυπνήσει τον κοιμισμένο μουσικό μέσα σου, ή τον ποιητή, ή τον αστρονόμο –αν υπήρξες ποτέ κάτι απ' όλα αυτά.

Ένα παιδί θήλαζε μια μάνα, τόσο κουρασμένη, που έμοιαζε σαν να κοιμόταν. Η ζωή μεταδινόταν μέσα στην παραζάλη και την ανακατωσούρα του ταξιδιού. Κοίταζα τον πατέρα. Ένα κεφάλι βαρύ και γυμνό σαν πέτρα. Ένα κορμί διπλωμένο στον άβολο ύπνο, φυλακισμένο στα ρούχα της δουλειάς, φτιαγμένο από καμπούρες και βαθουλώματα. Έμοιαζε με ένα σωρό λάσπη. Έτσι, τη νύχτα,

ναυάγια που δεν έχουν πια ανθρώπινο σχήμα κοιμούνται βαριά πάνω στους πάγκους της αγοράς. Και συλλογιόμουν: το πρόβλημα δεν βρίσκεται διόλου σε αυτή τη μιζέρια, σε αυτή τη βρώμια, ούτε σε αυτή την ασχήμια. Όμως αυτός ο ίδιος άντρας και αυτή η ίδια γυναίκα, γνωρίστηκαν μια μέρα και ο άντρας σίγουρα χαμογέλασε στη γυναίκα. Σίγουρα μετά τη δουλειά της έφερε λουλούδια. Συνεσταλμένος και αδέξιος, έτρεμε ίσως μην τον περιφρονήσει. Μα η γυναίκα, από φυσική φιλαρέσκεια, η γυναίκα, σίγουρη για τη χάρη της ευχαριστιόταν ίσως να τον κρατούσε σε αμφιβολία. Και εκείνος που πια δεν είναι σήμερα παρά μια μηχανή για να σκάβει ή να φτυαρίζει, δοκίμαζε έτσι στην καρδιά του τη γλυκεία αγωνία. Το μυστήριο είναι πού έγιναν αυτοί οι σωροί από λάσπη. Από ποιο τρομερό καλούπι πέρασαν και τους σημάδεψε, όπως η πρέσα το μέταλλο; Ένα γερασμένο ζώο διατηρεί τη χάρη του. Γιατί αυτή η ωραία ανθρώπινη άργιλος έπαθε τέτοια φθορά; Κάθισα αντίκρυ σε ένα ζευγάρι. Ανάμεσα στον άντρα και στην γυναίκα, το παιδί, όσο γινόταν πιο βολικά, είχε χωθεί και κοιμόταν. Γύρισε όμως μέσα στον ύπνο του και το πρόσωπο του μου φανερώθηκε κάτω από το φως του βαγονιού. Α! Τι εξαίσιο πρόσωπο! Είχε γεννηθεί από αυτό το ζευγάρι, κάτι σαν ένας χρυσός καρπός. Από αυτά τα βαριά και άχαρα σώματα είχε βγει αυτό το επίτευγμα λεπτότητας και χάρης. Έσκυψα πάνω από αυτό το λείο μέτωπο, από αυτά τα γλυκά σουφρωμένα χείλη και είπα μέσα μου: να ένα πρόσωπο μουσικού, να το παιδί Μότσαρτ, να μια ωραία υπόσχεση της ζωής. Οι μικροί πρίγκιπες των παραμυθιών δεν ήταν αλλιώτικοι. Αν έβρισκε προστασία, στοργή, καλλιέργεια, και τι δε θα μπορούσε να γίνει! Όταν γεννιέται ένα καινούργιο τριαντάφυλλο, στους κήπους, από διασταύρωση, όλοι οι κηπουροί συγκινιούνται. Απομονώνουν το τριαντάφυλλο, το καλλιεργούν, το

ευνοούν. Όμως δεν υπάρχει κηπουρός για τους ανθρώπους. Το παιδί Μότσαρτ θα περάσει, μαζί με τους άλλους από την πρέσα. Ο Μότσαρτ θα βρει τις πιο ανώτερες χαρές του στη διεφθαρμένη μουσική, μέσα στη βρωμιά των καφενείων. Ο Μότσαρτ είναι καταδικασμένος.

Και ξαναγύρισα στο βαγόνι μου. Μέσα μου έλεγα: αυτοί οι άνθρωποι δεν υποφέρουν καθόλου από την κατάντια τους. Και δεν είναι ο οίκτος που με βασανίζει. Το θέμα δεν είναι να συγκινείσαι για μια πληγή που ποτέ δεν κλείνει. Αυτοί που την έχουν δεν την νοιώθουν. Εκείνο που τραυματίζεται εδώ, που βλάπτεται, είναι το ανθρώπινο είδος και όχι το άτομο. Δεν πιστεύω καθόλου στον οίκτο. Αυτό που με βασανίζει είναι η άποψη του κηπουρού. Αυτό που με βασανίζει δεν είναι τούτη η αθλιότητα, όπου στο κάτω-κάτω βολεύεται κανείς, το ίδιο καλά, όπως και στην τεμπελιά. Γενιές και γενιές ανατολίτες ζούνε μέσα στην λίγδα και τους αρέσει. Αυτό που με βασανίζει δεν το θεραπεύουν τα λαϊκά συσσίτια. Αυτό που βασανίζει δεν είναι ούτε οι καμπούρες και τα βαθουλώματα στα κορμιά ούτε η ασχήμια. Είναι ο Μότσαρτ που δολοφονείται μέσα στον κάθε άνθρωπο...

Μόνο το Πνεύμα, όταν πνέει στη λάσπη, μπορεί να δημιουργήσει τον Άνθρωπο.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ «ΜΙΚΡΟ ΠΡΙΓΚΙΠΑ»

- Θα ήταν καλύτερα να έρχεσαι πάντα την ίδια ώρα, είπε η αλεπού.
Αν έρχεσαι, ας πούμε, στις τέσσερις το απόγευμα, από τις τρεις θ' αρχίζω να είμαι ευτυχισμένη.

Όσο περνάει η ώρα τόσο πιο ευτυχισμένη θα νιώθω.

Στις τέσσερις πια πηγαينوέρχομαι και θα ανησυχώ.

Θ' ανακαλύψω την αξία της ευτυχίας.

Αν έρχεσαι όμως όποτε να 'ναι, δεν θα ξέρω ποτέ τι ώρα να φορέσω στην καρδιά μου τα γιορτινά της... Χρειάζεται τελετουργία.

- Τι θα πει τελετουργία; είπε ο μικρός πρίγκιπας.

- Είναι κι αυτό κάτι που έχει ξεχαστεί, είπε η αλεπού.

Είναι αυτό που κάνει τη μια μέρα να διαφέρει με την άλλη, τη μια ώρα από την άλλη.

Οι κυνηγοί ας πούμε έχουν κάποια τελετουργία. Χορεύουν κάθε Πέμπτη με τα κορίτσια του χωριού.

Η Πέμπτη λοιπόν είναι υπέροχη μέρα. Πάω και μια βόλτα ως τ' αμπέλι.

Αν όμως χόρευαν οι κυνηγοί όποτε να 'ναι, οι μέρες θα έμοιαζαν όλες ίδιες, κι εγώ δε θα είχα ανάπαυλα ούτε στιγμή!

Έτσι ο μικρός πρίγκιπας εξημέρωσε την αλεπού. Κι όταν πλησίασε η ώρα που θα έφευγε:

- Αχ, είπε η αλεπού... Θα κλάψω.

- Εσύ φταις, είπε ο μικρός πρίγκιπας, εγώ δεν ήθελα το κακό σου, εσύ όμως ήθελες να σε εξημερώσω...

- Και βέβαια, είπε η αλεπού.

- Όμως θα κλαις, είπε ο μικρός πρίγκιπας.

- Και βέβαια, είπε η αλεπού.
- Επομένως δεν κέρδισες τίποτα
- Κέρδισα, είπε η αλεπού, κέρδισα το χρώμα του σταριού.

Έπειτα πρόσθεσε:

- Πήγαινε να ξαναδείς τα τριαντάφυλλα.

Θα καταλάβεις πως το δικό σου είναι μοναδικό στον κόσμο.

Θα ξανάρθεις να με αποχαιρετήσεις και θα σου χαρίσω ένα μυστικό.

Ο μικρός πρίγκιπας πήγε να ξαναδεί τα τριαντάφυλλα.

- Δε μοιάζετε καθόλου με το δικό μου τριαντάφυλλο, δεν είσαστε τίποτα ακόμα, τους είπε.

Κανείς δε σας έχει εξημερώσει και δεν έχετε εξημερώσει κανέναν.

Είσαστε όπως ήταν η αλεπού μου. Μια αλεπού ίδια μ' άλλες εκατό χιλιάδες.

Γίναμε όμως φίλοι και τώρα είναι μοναδική στον κόσμο.

Και τα τριαντάφυλλα στέκονταν θιγμένα.

- Είσαστε όμορφα, όμως είσαστε άδεια, τους είπε ακόμα.

Δεν πεθαίνει κανείς για σας.

Βέβαια, και το δικό μου τριαντάφυλλο ένας απλός περαστικός θα έλεγε πως σας μοιάζει.

Όμως εκείνο μόνο του έχει περισσότερη σημασία απ' όλα εσάς, αφού εκείνο είναι που πότισα.

Αφού εκείνο έβαλα κάτω απ' τη γυάλα.

Αφού εκείνο προστάτεψα με το παραβάν. Αφού σ' εκείνο σκότωσα τις κάμπιες (εκτός από δυο τρεις που άφησα για να γίνουν πεταλούδες).

Αφού εκείνο άκουσα να παραπονιέται ή να κομπάζει ή κάποιες φορές ακόμα να σωπαίνει.

Αφού είναι το τριαντάφυλλό μου.

Και ξαναγύρισε στην αλεπού:

- Αντίο, είπε...

- Αντίο, είπε η αλεπού. Να το μυστικό μου. Είναι πολύ απλό: μόνο με την καρδιά βλέπεις καλά. Την ουσία τα μάτια δεν τη βλέπουν.
- Την ουσία τα μάτια δεν τη βλέπουν, επανέλαβε ο μικρός πρίγκιπας για να το θυμάται.
- Είναι ο χρόνος που ξόδεψες για το τριαντάφυλλό σου που το κάνει τόσο σημαντικό.
- Είναι ο χρόνος που ξόδεψα για το τριαντάφυλλό μου... είπε ο μικρός πρίγκιπας για να το θυμάται....

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ «ΜΙΚΡΟ ΠΡΙΓΚΙΤΤΑ»

Δίπλα στο πηγάδι βρίσκονταν τ' απομεινάρια ενός παλιού πέτρινου τοίχου. Όταν την άλλη μέρα το βράδυ γύρισα απ' τη δουλειά μου, ξεχώρισα από μακριά το μικρό πρίγκιττα καθισμένο εκεί ψηλά, με τα πόδια του να κρέμονται. Και τον άκουσα που μιλούσε:

- Δεν θυμάσαι, λοιπόν, έλεγε. Δεν είναι ακριβώς εδώ! Μια άλλη φωνή του απαντούσε σίγουρα, γιατί απάντησε:

- Ναι! Ναι! Είναι ακριβώς η μέρα, μα δεν είν' εδώ το μέρος!

Συνέχισα να προχωρώ προς τον τοίχο. Όμως, δεν έβλεπα, ούτε άκουγα κανένα. Ωστόσο, ο μικρός πρίγκιπας είπε πάλι:

- ... Βέβαια. Θα δεις που αρχίζουν τα χνάρια μου πάνω στην άμμο. Δεν έχεις παρά να με περιμένεις εκεί. Αυτή τη νύχτα θα 'ρθώ.

Βρισκόμουν είκοσι μέτρα μακριά από τον τοίχο, μα χωρίς να βλέπω πάντα κανένα.

Έπειτα από μερικές στιγμές σιωπής, ο μικρός πρίγκιπας είπε πάλι:

- Έχεις καλό δηλητήριο; Είσαι σίγουρο πως δεν θα με κάνεις να υποφέρω για πολύ;

Σταμάτησα με την καρδιά σφιγμένη, μα εξακολουθούσα πάντα να μην καταλαβαίνω τίποτε.

- Τώρα, φύγε, είπε ... Θέλω να κατέβω!

Χαμηλώνοντας τότε τα μάτια προς την κάτω μεριά του τοίχου, τινάχτηκα προς τα πίσω. Ήταν εκεί, ορθό προς τη μεριά του πρίγκιπα, ένα από κείνα τα κίτρινα φίδια που σε σκοτώνουν μέσα σε τριάντα δευτερόλεπτα. Καθώς έσαχνα μέσα στην τσέπη μου για να πάρω το πιστόλι που είχα, άρχισα να τρέχω μα, με το θόρυβο που έκανα, το φίδι αφέθηκε απαλά να κυλήσει μέσα στην άμμο, όπως ένας πίδακας νερού που τελειώνει και, χωρίς καθόλου να βιάζεται, χώθηκε ανάμεσα στις πέτρες, μ' ένα ελαφρύ μεταλλικό θόρυβο.

Έφτασα στον τοίχο ακριβώς τη στιγμή που χρειαζόταν για να δεχτώ στην αγκαλιά μου το μικρό μου καλό πρίγκιπα, ωχρο σαν το χιόνι.

- Τι ιστορία είναι πάλι τούτη; Τώρα μιλάς και με τα φίδια!

Του είχα έβγαλα το αιώνιο χρυσόχρωμο κασκόλ του, του δρόσισα τους κροτάφους και του έδωσα να πιει και τώρα πια δεν τολμούσα να τον ρωτήσω τίποτα. Με κοίταξε με ύφος σοβαρό και μ' αγκάλιασε, ρίχνοντας τα μπράτσα του γύρω από το λαιμό μου. Ένιωσα την καρδιά μου να χτυπά σαν την καρδιά του πουλιού που πεθαίνει, χτυπημένο από τα βόλια του κυνηγού. Μου είπε:

- Είμαι ευχαριστημένος που βρήκες εκείνο που έλειπε από τη μηχανή σου.

Θα μπορέσεις να ξαναγουρίσεις στο σπίτι σου ...

- Πώς ξέρεις!

Κείνη τη στιγμή ετοιμαζόμουν να του πω ότι, μ' όλο που καθόλου δεν το περίμενα, είχα καταφέρει να τελειώσω τη δουλειά μου!

Δεν απάντησε στην ερώτησή μου, όμως πρόσθεσε:

- Κι εγώ το ίδιο, σήμερα, γυρίζω σπίτι μου ... Ύστερα, πρόσθεσε μελαγχολικά:

- Είναι πάρα πολύ πιο μακριά ... είναι πολύ πιο δύσκολο ...

Ένιωθα πως είχε συμβεί κάτι απρόσμενο. Τον έσφιγγα στην αγκαλιά μου σαν ένα μικρό παιδί, κι όμως μου φαινόταν πως κυλούσε κάθετα μέσα μίαν άβυσσο, χωρίς να μπορώ να κάνω τίποτε για να τον συγκρατήσω.

Το βλέμμα του ήταν σοβαρό, χαμένο στην απεραντοσύνη:

- Έχω το αρνάκι σου. Έχω και την κάσα για το αρνάκι. Ακόμη έχω και το φίμωτρο ...

Και χαμογέλασε μελαγχολικά.

Περίμενα για πολλή ώρα. Ένιωθα πως σιγά - σιγά ζεσταινόταν:

- Μικρό, καλό μου ανθρωπάκι, είχες φοβηθεί ... Είχε φοβηθεί, ναι σίγουρα!

Μα γέλασε απαλά:

- Θα φοβηθώ πολύ περισσότερο απόψε ...

Ένιωσα πάλι να παγώνω από το συναίσθημά του αναπόφευκτου. Και κατάλαβα πως ότι δεν θα άντεχα στην ιδέα πως ποτέ πια δεν θ' άκουγα ξανά κείνο το γέλιο. Ήταν για μένα μια πηγή μέσα στην έρημο.

- Μικρό μου ανθρωπάκι, θέλω ακόμη να σ' ακούσω να γελάς ...

Όμως μου είπε:

- Αυτή τη νύχτα συμπληρώνεται ένας χρόνος. Το αστέρι μου θα βρίσκεται ακριβώς πάνω από το μέρος όπου είχα πέσει την περασμένη χρονιά ...
- Μικρέ, καλέ μου άνθρωπε, αυτή η ιστορία με το φίδι και το ραντεβού και τ' αστέρι, δεν είναι παρά ένα κακό όνειρο ...

Μα δεν απάντησε στην ερώτησή μου. Μου είπε:

- Αυτό που είναι σημαντικό, δεν το βλέπομε ...
- Σίγουρα ...
- Είναι όπως και με το λουλούδι. Αν αγαπάς ένα λουλούδι που βρίσκεται σε κάποιο αστέρι, είναι γλυκό τη νύχτα να κοιτάζεις τον ουρανό. Όλα τ' αστέρια τότε είναι ανθισμένα.
- Σίγουρα ...
- Είναι όπως με το νερό. Ότι μου είχες δώσει να πιω ήταν όπως μια μουσική, εξαιτίας του ήχου που έκανε το μαγκάνι και το σχοινί ... Θυμάσαι ... ήταν πολύ ωραίο.
- Και βέβαια ...
- Θα κοιτάζεις τη νύχτα τ' αστέρια. Το δικό μου είναι πολύ μικρό για να σου δείξω που βρίσκεται. Έτσι είναι καλύτερα. Το αστέρι μου θα είναι για σένα ένα από τ' αστέρια. Τότε, θα σ' αρέσει να κοιτάζεις όλα τα αστέρια... Όλα θα είναι φίλοι σου. Κι ύστερα, θα 'θελα να σου κάνω ένα δώρο ...

Γέλασε πάλι.

- Α! μικρό μου ανθρωπάκι, μικρό μου ανθρωπάκι, μου αρέσει να σ' ακούω να γελάς!
- Ακριβώς αυτό θα 'ναι το δώρο μου... αυτό θα 'ναι όπως με το νερό ...

- Τι θέλεις να πεις;

- Οι άνθρωποι έχουν αστέρια που δεν είναι τα ίδια. Για κείνους που ταξιδεύουν, τ' αστέρια είναι οδηγοί. Για άλλους δεν είναι παρά μικρά φώτα. Για άλλους, τους σοφούς, είναι προβλήματα. Για τον μπίζνεσμαν μου, ήταν από χρυσάφι. Μα όλα τούτα τ' αστέρια σωπαίνουν. Εσύ, θα έχεις αστέρια που κανείς άλλος δεν τα έχει ...

- Τι θέλεις να πεις;

- Αφού εγώ θα 'μαι σ' ένα απ' αυτά, κι αφού θα γελάω σ' ένα απ' αυτά, τότε για σένα θα είναι σαν να γελούν όλα τ' αστέρια. Θα έχεις εσύ αστέρια που ξέρουν να γελάνε!

Και γέλασε πάλι.

- Κι όταν θα 'χεις παρηγορηθεί (πάντα παρηγοριέται κανείς), θα είσαι ευχαριστημένος που μ' έχεις γνωρίσει.

Θα είσαι πάντα φίλος μου. Πάντα θα θέλεις να γελάς με μένα. Και θ' ανοίγεις καμιά φορά το παράθυρο, έτσι, για την ευχαρίστηση... Και οι φίλοι σου θα σε κοιτάζουν κατάπληκτοι να γελάς, κοιτάζοντας τον ουρανό. Τότε, εσύ θα τους λες: «Ναι, τ' αστέρια με κάνουν πάντα να γελάω!» και θα σε περνάνε για τρελό. Σου σκάρωσα ένα πολύ πονηρό παιχνίδι ... Και γέλασε ξανά.

- Θα είναι σαν να σου έχω δώσει αντί γι' αστέρια, μικρά κουδουνάκια που ξέρουν να γελούν ...

Και γέλασε πάλι. Ύστερα σοβαρεύτηκε ξανά:

- Απόψε ... ξέρεις ... μην έρθεις.

- Δεν θα σ' αφήσω καθόλου.

Όμως έδειχνε βυθισμένος σε σκέψεις .

- Θα μοιάζω σαν να έχω αρρωστήσει ... Θα μοιάζω σαν να 'μαι ετοιμοθάνατος. Κάπως έτσι θα είναι. Μην έρθεις να με δεις έτσι, δεν θ' αξίζει τον κόπο ...
- Δεν θα σ' αφήσω καθόλου. Μα έδειχνε σκεπτικός.
- Στο λέω αυτό ... είναι εξαιτίας του φιδιού. Δεν πρέπει να σε δαγκώσει ... τα φίδια είναι κακά. Αυτό μπορεί να σε δαγκώσει έτσι, για ευχαρίστηση.
- Δεν θα σ' εγκαταλείψω καθόλου. Όμως κάτι τον καθυσήχασε:
- Είναι αλήθεια πως δεν τους έχει πια απομείνει δηλητήριο για το δεύτερο δάγκωμα ...

Κείνη τη νύχτα δεν τον είδα να μπαίνει στο δρόμο. Είχε φύγει αθόρυβα. Όταν μπόρεσα να τον προλάβω περπατούσε αποφασισμένος, με γρήγορο βήμα. Μου είπε μονάχα:

- Α! εδώ είσαι ...

Και μ' έπιασε απ' το χέρι. Όμως ανησυχούσε ακόμη:

- Έχεις κάνει λάθος. Θα πονέσεις. Θα μοιάζω με νεκρό, μα δεν θα 'μαι πραγματικά ...

Εγώ σώπαινα.

- Καταλαβαίνεις. Είναι πολύ μακριά. Δεν μπορώ να κουβαλάω τούτο 'δω το σώμα. Είναι πολύ βαρύ!

Εγώ σώπαινα.

- Όμως, θα 'ναι σαν κάποιος να 'χει παρατήσει ένα κουφάρι, μια παλιά

δεντρόφλουδα. Δεν νιώθεις θλίψη βλέποντας παλιά δεντρόφλουδα ...

Εγώ σώπαινα.

Έχασε για λίγο το κουράγιο του. Όμως έκανε ακόμη μια προσπάθεια:

- Θα 'ναι όμορφα, ξέρεις. Κι εγώ το ίδιο θα κοιτάζω τ' αστέρια. Όλα τ' αστέρια θα 'χουν πηγάδια μ' ένα σκουριασμένο μαγκάνι. Όλα τ' αστέρια θα μου ρίχνουν νερό να πιω ...

Εγώ σώπαινα.

- Θα 'ναι τόσο όμορφα! Θα 'χεις πεντακόσια εκατομμύρια κουδουνάκια, θα 'χω πεντακόσια εκατομμύρια πηγές ...

Και σώπασε κι εκείνος, γιατί έκλαιγε ...

- Να εκεί είναι. Άφησέ με να κάνω ένα βήμα μόνος μου.

Και κάθισε γιατί φοβόταν. Είπε πάλι:

- Συ ξέρεις ... το λουλούδι μου. Είμαι υπεύθυνος γι' αυτό! Κι είναι τόσο αδύναμο. Κι είναι τόσο αθώο. Έχει τέσσερα αγκάθια όλα κι όλα για να προστατεύεται ενάντια σ' όλον τον κόσμο.

Κάθισα κι εγώ γιατί δεν μπορούσα πια να στέκομαι όρθιος. Είπε:

- Να ... Αυτό είν' όλο ...

Δίστασε λίγο ακόμη, ύστερα σηκώθηκε. Έκανε ένα βήμα. Ένωσα να μου κόβεται η ανάσα.

Δεν έγινε τίποτε. Το μόνο που είδα, ήταν μια λάμψη κίτρινη κοντά στον αστράγαλό του. Για μια στιγμή απόμεινα ασάλευτος. Δεν φώναξε. Έπεσε

απαλά, όπως πέφτει ένα δέντρο. Κι ούτε έκανε κάποιο θόρυβο, καθώς είχε πέσει πάνω στην άμμο.